

თანამედროვე უნივერსიტეტის მისია

კრებულის რედაქტორები:
მიტროპოლიტი გრიგოლი (ბერბიჭაშვილი)
უდო რაინჰოლდ იეკი
თენგიზ ირემაძე

THE MISSION OF THE MODERN UNIVERSITY

Edited by
Metropolitan Grigoli (Berbichashvili)
Udo Reinhold Jeck
Tengiz Iremadze

თბილისი 2018 Tbilisi

ახალი საქართველოს უნივერსიტეტი
კავკასიური ფილოსოფიისა და თეოლოგიის
სამეცნიერო-კვლევითი არქივი

NEW GEORGIAN UNIVERSITY
Archive of Caucasian Philosophy and Theology

რედაქტორები:

მიტროპოლიტი გრიგოლი (ბერბიჭაშვილი),
პროფესორი, ფილოსოფიის დოქტორი
უდო რაინჰოლდ იეკი, პროფესორი, ფილოსოფიის დოქტორი
თენგიზ ირემაძე, პროფესორი, ფილოსოფიის დოქტორი

Editors:

Prof. Dr. **Metropolitan Grigoli (Berbichashvili)**
Prof. Dr. **Udo Reinhold Jeck**
Prof. Dr. **Tengiz Iremadze**

რეცენზენტები:

პროფესორი, ფილოლოგიის დოქტორი **დოდო ლაბუჩიძე**
პროფესორი, ფილოსოფიის დოქტორი **ჰელმუტ შნაიდერი**

Reviewers:

Prof. Dr. **Dodo Labuchidze**
Prof. Dr. **Helmut Schneider**

ყდის დიზაინი და დაკაბადონება: **გიორგი ბაგრატიონი**
Cover design and Book layout: **Giorgi Bagrationi**

პირველი გამოცემა, 2018
First Edition, 2018

© კავკასიური ფილოსოფიისა და თეოლოგიის
სამეცნიერო-კვლევითი არქივი, 2018
© Archive of Caucasian Philosophy and Theology, 2018

დაიბეჭდა შპს „ფავორიტი სტილში“, 2018

ISBN 978-9941-8-0486-1

სარჩევი

წინათქმა	5
<i>უდო რაინჰოლდ იეკი</i> ალექსანდრიის პროექტი და მისი შედეგები. მუზეონი, როგორც ინტერკულტურული ცოდნის ცენტრი	9
<i>ლალი ზაქარაძე</i> უნივერსიტეტის მისია	20
<i>გიორგი თავაძე</i> უნივერსიტეტების წარმოშობა შუა საუკუნეებში	55
<i>მიხეილ გოგატიშვილი</i> თავისუფალ ხელოვნებათა ქრისტიანული იკონოგრაფია	78
<i>გიორგი ხუროშვილი</i> თანამედროვე უნივერსიტეტი და ლიბერალური დემოკრატია	105
რეზიუმეები ინგლისურ ენაზე	116
სახელთა საძიებელი	123
კრებულის რედაქტორები და ავტორები	129

Contents

Foreword	5
<i>Udo Reinhold Jeck</i>	
The Project of Alexandria and its Results. <i>Museion</i> as the Centre of Intercultural Knowledge.	9
<i>Lali Zakaradze</i>	
The Mission of the University	20
<i>Giorgi Tavadze</i>	
The Origin of Universities in the Middle Ages	55
<i>Mikheil Gogatishvili</i>	
Christian Iconography of the Liberal Arts	78
<i>Giorgi Khuroshvili</i>	
Contemporary University and Liberal Democracy	105
Abstracts	116
Index	123
Notes on Contributors	131

წინათქმა

ქართული საგანმანათლებლო სივრცე დიდი გამოწვევების წინაშე დგას. ერთი მხრივ, გამოწვევას წარმოადგენს თანამედროვე სამყაროში მიმდინარე ტექნოლოგიური ცვლილებები, ხოლო, მეორე მხრივ კი, საბჭოთა წარსულის მძიმე მემკვიდრეობა. ახალი საქართველოს უნივერსიტეტის მთავარი მისია (ამ გამოწვევების გათვალისწინებით) იმგვარი სამეცნიერო პლატფორმის შექმნაა, რომელიც მყარ ფუნდამენტს შექმნის ახალი საქართველოს სააზროვნო ორიენტირების გამოკვეთისა და განსაზღვრის გზაზე. ამის გამო ახალი საქართველოს უნივერსიტეტის სწავლა-სწავლებისა და კვლევა-ძიების უმთავრესი დარგი არის ქრისტიანული ფილოსოფია, რომლითაც ქართული აზროვნება ოდითგანვე გამოირჩეოდა და წარსული საუკუნეების განმავლობაში ამ მიმართულებით მნიშვნელოვანი ნაშრომები შეიქმნა კიდეც (გავიხსენოთ, თუნდაც, იოანე პეტრიწის, ანტონ ბაგრატიონის, გაბრიელ ეპისკოპოსის და სხვა ქართველ მოღვაწეთა ქმნილებები). სწორედ ქრისტიანული ფილოსოფიის ნიაღში ხდება ფილოსოფიისა და თეოლოგიის, ცოდნისა და რწმენის, აკადემიისა და ეკლესიის, ერთი შეხედვით, გადაულახავი წინააღმდეგობების მორიგება და მათი დადებითად გადაჭრა. ქრისტიანული ღირებულებებით აღჭურვილი სწავლული შეძლებს მართებულად განსაზღვროს ადამიანის მიმართება ღმერთისა და სამყაროს,

კაცობრიობის ისტორიისა და საზოგადოებრივი ცვლილებების მიმართ. ეს მით უფრო მნიშვნელოვანია ჩვენს დროში, დიდი ტექნოლოგიური რევოლუციის საუკუნეში, როცა ღირებულებათა ორომტრიალი ამჟამად თვალს უბრმავეს მყარ მსოფლმხედველობრივ ორიენტაციას მოკლებულ ადამიანებს. დღეს, შესაძლოა, არაფერი ისე საჭირო არ არის, როგორც ღრმა ფილოსოფიური აზროვნება, რომელიც კვლავაც დაუბრუნებს ადამიანებს რწმენას ჩვენი სამყაროს საფუძვლმდებარე ღირებულებების (თავისუფლების, სამართლიანობისა და სიყვარულის) მიმართ და ამგვარი რწმენა გაძლიერებული იქნება გონივრული, სალი, ინტელექტუალური არგუმენტებით. ეს ერთგვარი ინტელექტუალური რწმენაა, რომელიც დიდი ქრისტიანი მოაზროვნეების თეორიული ჭვრეტისა და პრაქტიკული ასკეზის მიზანს წარმოადგენდა. ამგვარი ინტელექტუალური რწმენის შედეგად (გა)ჩნდება ერთგვარი ინტელექტუალური ნდობა ზემოთ ნახსენები ღირებულებებისადმი, რაც შედეგად (გამო)იწვევს ადამიანთა საზოგადოებისა და მისი სანუკვარი იდეალებისადმი ჯანსაღი რწმენის განახლებას.

ახალი საქართველოს უნივერსიტეტი აზროვნების ის ადგილია (ტოპოსია), სადაც ზემოთ მოხაზული საკითხების საფუძვლიანი განხილვა და ანალიზი პრიორიტეტს წარმოადგენს. ჩვენი მთავარი მიზანია, რომ ჩვენი უნივერსიტეტის კედლებში ახალი ტიპის, XXI საუკუნის შესატყვისი ინტელექტუალები აღიზარდონ, რათა მათ ამ საუკუნის გამოწვევებზე ადეკვატური რეაგირება მოახდინონ. ამ მიზნით უნი-

ვერსიტეტი ქმნის სხვადასხვა სახის სამეცნიერო-საგანმანათლებლო პროექტებს სტუდენტებისა და თანამშრომლებისათვის. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ახალი საქართველოს უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციები და კრებულები, რომლებიც ხელს უწყობს ფილოსოფიასა და რელიგიას შორის არსებული კავშირების ახალი ასპექტებისა და წახნაგების გამოკვლევას. ამ ტიპის სამეცნიერო აქტივობები დიდად წაადგება ქართულ აკადემიურ სივრცეში მართლმადიდებლური საღვთისმეტყველო მეცნიერებების განვითარების პროცესს და მისი სამომავლო განვითარების გარკვეულ პერსპექტივებსაც დასახავს. ეს უაღრესად მნიშვნელოვანი საქმეა, რადგან საბჭოთა კავშირის არსებობის დროს, როგორც ცნობილია, თეოლოგია და, საერთოდ, საღვთისმეტყველო მეცნიერებები, ფაქტობრივად, არც კი არსებობდა. მეცნიერული აზრის განვითარების პროცესში წარმოშობილი ეს დიდი წყვეტა ძალზე მტკივნეულად აისახა კიდევ საქართველოში ქრისტიანული აზროვნების გავრცელებისა და მეცნიერული შესწავლის პროცესზე. ამ დიდი ისტორიული წყვეტის შემდეგ, საღვთისმეტყველო დარგების განვითარება ქართულ აკადემიურ სივრცეში ჯერ კიდევ საწყის ეტაპზე იმყოფება და საჭიროა ამ დარგთა (მაგალითად, ქრისტიანული ფილოსოფია და მისი ქვედარგები – ქრისტიანული ეთიკა, ქრისტიანული ანთროპოლოგია და სხვ.) განვითარების ახალი გზების დასახვა; ვიმედოვნებთ, რომ ამ პროცესში ახალი საქართველოს უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებული (საერთაშორისო/ადგილო-

ბრივი) სამეცნიერო კონფერენციები და გამოცემული ნიგნები დადებით როლს შეასრულებს.

წინამდებარე კრებული მოიცავს ახალი საქართველოს უნივერსიტეტის თანამშრომელთა მიერ შექმნილ სამეცნიერო გამოკვლევებს უნივერსიტეტის (როგორც სულიერ-საგანმანათლებლო ცენტრის) წარსულის, ანყოსა და მომავლის შესახებ. იმედი გვაქვს, რომ ეს კრებული იპოვის დაინტერესებულ მკითხველს და, ამასთანავე, თავის მოკრძალებულ წვლილს შეიტანს საქართველოში საუნივერსიტეტო ცხოვრებისა და პოლიტიკის გააზრების პროცესში.

მიტროპოლიტი გრიგოლი (ბერბიჭაშვილი)

უდო რაინჰოლდ იეკი

თენგიზ ირემაძე

28 აგვისტო, 2018 წელი